

Kijowski, Jerzy

Henryk Krauze (1912-1991)

Zeszyty Naukowe Ostrołęckiego Towarzystwa Naukowego 5, 192-193

1991

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

HENRYK KRAUZE (1912-1991)

Kultura ostrołęcka poniosła znaczącą stratę. 23 listopada 1991 r. odszedł od nas na zawsze Henryk Krauze — artysta malarz, projektant, pedagog, działacz turystyczny i społeczny.

Urodził się w Ostrołęce 12 grudnia 1912 r. i całe swe niemal osiemdziesięcioletnie życie spędził w tym mieście. Tu spędził dzieciństwo, tu uczęszczał do szkoły i tu rozpoczął swą pierwszą pracę zawodową jako nauczyciel przysposobienia wojskowego w Państwowym Gimnazjum im. Króla Stanisława Leszczyńskiego.

Kiedy zaś wybuchła II wojna światowa, młody podporucznik rezerwy Henryk Krauze na ochotnika zgłosił się do Batalionu Obrony Narodowej formowanego przede wszystkim z mieszkańców Ostrołęki i Kurpiowszczyzny. Jako dowódca plutonu zwiadu brał udział w walkach od pierwszego dnia wojny w rejonie Myszynca. Po dostaniu się do niewoli znalazł się w obozach napierw w Lubece, potem w Woldenbergu. Właśnie tam, mimo bardzo ciężkich warunków życia, rozpoczął działalność plastyczną przesyłając swe prace Międzynarodowemu Czerwonemu Krzyżowi.

Po wojnie powrócił do Ostrołęki i po krótkim okresie pracy na kolei znów zaczął pracę w szkole. Początkowo pracował w Liceum Ogólnokształcącym, potem zaś w nowo utworzonym Państwowym Liceum Pedagogicznym i wreszcie w Technikum Budowlanym. Uczył wychowania fizycznego i plastycznego, a równocześnie studiował w Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie.

Henryk Krauze był człowiekiem niezwykle aktywnym. Poza niezwykle sumiennym i obowiązkowym wykonywaniem swej pracy zawodowej prowadził bardzo szeroką działalność społeczną. Był więc działaczem turystycznym, organizując wiele imprez, prowadził także kółka plastyczne i był radnym Miejskiej Rady Narodowej. Ale nade wszystko rysował, malował i projektował. Jest on między innymi autorem projektu pomnika szarzy artylerii pod dowództwem ppłk. Józefa Bema, wzniesionego na miejscu bitwy ostrołęckiej w powstaniu listopadowym, medalu 600-lecia Ostrołęki, odznaki za zasługi dla województwa ostrołęckiego i pomnika Ostrołęckich Żydów.

Jego obrazy, ukazujące piękno dzisiejszej Ostrołęki i tej, jaką była przed laty, znane są dobrze nie tylko malarzom profesjonalistom, ale szerokiemu kręgowi mieszkańców Ostrołęki. Znajdują się one w wielu urzędach i instytucjach, szkołach i siedzibach towarzystw. Był m.in. autorem zbiorów rysunków pt. "Kapliczki kurpiowskie ze szkicownika Henryka Krauze", "Ostrołęka w rysunkach Henryka Krauze" i "Dawna Ostrołęka".

Po pożarze kościoła poklasztornego w Ostrołęce wykonał kopię obrazu przedstawiającego fundatora klasztoru i kościoła Tomasza Gołowskiego.

Związany był z grupami twórczymi artystów nauczycieli "Nałęczów-56" i "Mazowsze" działającymi przy Zarządzie Głównym Związku Nauczycielstwa Polskiego. Brał udział w wielu wystawach zarówno w kraju, jak i za granicą. Między innymi jego prace eksponowane były w Szwajcarii, na Węgrzech, w Czechosłowacji i w Stanach Zjednoczonych. Wysoka ocena dorobku twórczego Henryka Krauze znalazła swój wyraz w nadaniu mu statusu artysty-plastyka oraz wielu nagrodach i odznaczeniach. Mimo iż nie ubiegał się specjalnie o splendory i uznanie, to jednak doczekał się Orderu Polonia Restituta, medalu za wojnę obronną 1939 r., Srebrnego i Złotego Krzyża Zasługi,

